

Lätweeschu Uuwises.

Ur augstas Geweschanas = Summissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 19. Zettortdeenä 8tä Mei 1824.

No J e l g a w a s.

Teem Uuwischu apgahdatajeem ta sinna irr nahkusi, ka Juhsu pasihstams, mihi Uuwischu lassitaji! Birsgalles zeenigs mahzitais Schulz patlabban tahdäs gruhdäs behdäs irr, ka wisfeem teem, kam ar saweem jaukeem raksteem un isteikschanahm til daudsfreisahm labbas mahzibas dewis un to firdi eepreezinajis, par to firs-nigu scheidungu wajag turreht. Puss ohtru gaddu starpä sagli un laupitaji peežas reises wiina Basnizkunga muischä irr bijusch, wiina leddus pagrabbu pagallam istufschojusch, ir stalli, rijäs, flehti eelaufijusches, bet arri daschu reisi tappe isbaiditi un aisdshiti un pehz pascha muischas ehkä zreis tihkojusch. Weena nakti isgahjuschä waffarä saglis weenu lohgu glahsi kluffinam fadaudsijs, jau bij pa lohgu ar weenu kahju mahzitaja studera kambari eekahpis, kad tikke mannihts no mahzitaja deh-la, kas tehru usmohdinaja, saglis to fadstr-dejis issprukke. Weidjamä reisē 17tä April deenä atkal sagli bij eetappusch, nammä (wehl ne sinn, kà tee warreja nammä flucht, jo namma durwis bij zeeti aischautas) pa treppi bij us behnina kambari kahpusch, tur durwis, lohgu, schkirstus, skapjus walkam taifijusch, no muischas meitu leetahm labbu teesu bij ainesfusch, zik ahtrumä spehje, kas, ja mas, kahdus 50 Rubb. sudr. maksaja, un dauds zittas leetas jau blakkam us gultahm saliktas atradde eefsch dekkeim us aineschanu gattawas, ir swezzes gallu isdshestu us bentu. Bet wehl leelaka nelaimē bij jazeesch! Tai 22trä April deenä, paschä pussdeenas laika, kad mahzitais patlabban fo gribb sahft maltiti turreht, tad tohp dsirdehts tas bailes wahrds: „ugguns, ugguns! un us to paschu brishdi muischas wid-dus paleek tumseh no duhmeem. Mahzitais farous diwi jaunakus behrus fakampis, tohs

til fo dabbuja isstunt pa durwin, wezzakam dehlam uskleegdams, lai basnizas grahmatas glahbi; bet kas to dewe! Deewa scheidungstiba ka tikfai wiffi zilweki dabbuja leefnahm isbehgt, tad jau salmu junts, no pascha pirma galla glehwi taifhts, ar wiffahm spahrehm un deg-goscheem salmeem pee semmes; ugguns wiff-apfahrt nammam, wiff nams ta faufa laika dehl, kas pa dauds deenahm bij bijis, wiffi sehini tudahl ahtri degge kà stalli, un ne adda-tas wehrtu dabbuja israut no ugguns. Zeenigs mahzitais, gohds Deewam! papreefch turrigs wihrs bijis un wiffä buhschanä labbi pahrtizis, taggad glusch, tufsch buhtu, un ne sinnatu kà glahbtees un fo nu sahft tahdäs behdu deenas, ja teizami scheidungfirdigi draugi un kaimini tam ne buhtu bijusch, un starp teem paschi pimi tee zeenigi kungi no G — un W —, kas tam tudahl mihligi palihdsejusch un baggati apdah-winajusch. To pats behdigs wihrs muins ar gauschahm pateizibas affarahm raksta, luhgdams, lai to sinnamu darram: zik dauds labbi mihligi un scheidungligi zilweki pasaulē, kam ihsta kristiga firds un kristigs prahts. — Wehl ne sinn, kà tas ugguns zehlees, dohmas gan irr, ka essohf tihscham eelaists, bet ja arri buhtu blehschu darbs, tad krusa nesseis teem farwä firdi peedoht wiinu grehku, to pulku labbu mihligu zilweku pehz, kas pasaulē, un farwu draugu labbad, kas wiinu mekle eepreezinahf ar wahrdeem un ar darbeem. — Tapatt tas arri ne waida pehz farwahm leetahm un mantahm, kas tam redsoht duhmōs aischahje, bet par fo gruhdi nopuhshahs, un par fo wehl ne warr beigt raudahf, tas irr, ka wiffas basnizas grahmatas no 72weem gaddeem un 4 mahzitaju basnizas raksti, ka tahs rakstu-sinnas no Bau-fkes mahzitaju atraitnu un bahrimu schkirsta, kas wiinu rohkäs bij, kà wiina pascha eefsee-

tas grahmatas, ja mas, kahdas 1500, un wissi winna pascha raksti, spreddiki, fwehtas runnas un djeefmas, gan wahzu gan latweeschu walloda, un wissnotahl wissi winna galwas darbi un papihri lihds fadegguschi. Tè tam bij labš gudribas krahjuminsch un darbs no 30 gaddeem, no ka ir mehš zerrejam wehl daschu labbu palihgu preeksch muhsu awisehm dabbuht. Winsch muins raksta: kad to peeminn, tad ne warroht affaras waldbiht. Lai nu Deews muhsu draugu eepreezina un winnam palihds no jauna eekultees un strahdaht, jebchu taggad wehl paslimms irr un pagurris. — Bet mehš sawa prahta ta dohmajam: ka basnizas kunga muischa sinams tikkai ehka irr, ka zittas ehkas us semmehm, bet kad schinn ehka tahdi raksti tohp glabbati, kas wissai draudsei peederr un par labbu naht, kas Teefahm un paschai Waldischanaï brihscham lohti waijaga irr — kad tahda ehka daudsreisahm garrigas mantas no ta garra kalpeem irr farakstias un sakrahtas, ko itt ne mas ne warr atdabbuht, kad bohja gahjuschi, tad gan peeklahthohs, basnizungu muischas ehku ne zittadi, ka no muhra un ar dakstinu juntu ustaisiht, un ja to ne eespehj, tad tatschu buhtu jagahda, ka pee ikkatras basnizungu muischas ehkas mas muhru kambaris, ko Stenuhse sauz, un ko ugguns itt ne mas ne warr aisnemt, ar welwi un dakstinu juntu taptu usmuhrehts, fur basnizas grahmatas un rakstus drohschi warretu glabbah, ka garrigu mantu, kas ne weenam pascham zilwekam, bet wissai draudsei peederr, un fur taisnas leezibas no dauds zilteem, ja waijaga irr, warr atrast.

Mirms tas augscham peeminnehts ugguns grehks bij zehlees, tee scheid appakscha lassami raksti jau bij Alwischu lassitajeem wehleti. Tahdas sinas no Lindes un Birsgalles draudses par daschu zilweku zilti wairs ne warr dabbuht, un mehš winnas tadehl ka kahdu ugguns pohstam israntu garrigu mantinu tulihht gribbam sinamu darriht.

Diwi wezztehwi.

Diwi wezzi oholi, kas tuwu kohpa stahw, kad auka kahda tohs reisē apgahstu, tad tè buh-

tu ko peeminneht. Tad gan arri sluddinajama leeta, ka schi pawassara, kas ittin ka pohstidama auka zilweku weffelibaï un dsihwibaï dauds weetahm rahdabs, ne wissai leela draudse, ihša laiku starpa, diwi itt wezzus wihrus irr panehmufi. Prohti Birsgalles Laufasemneeka Martina seewas tehws Jahnis nomirre 10ta balloschu mehnescha deenā (März) kà teiz 106 gaddu wezs; un atkal Birsgalles Leela Ruzzela Zehkaba seewas tehws Jahnis, arri kà teiz 106 gaddu wezs buhdams, aismigge 2tra fullu mehnescha deenā (April). Saffu: kà teiz! jo no basnizas grahmatahm winnu gaddus wairs ne warr sinnaht, tapehz ka jau preeksch 72 gaddeem mahzitaja muischa ar uguni nobehge, lihds ar wissahm basnizas grahmatahm. Gan arri esinu daschubahn pamanijis, ka muhsu semmes lautini, kad labbi wezzi, un nespehdami wairs skaitlus pareisi wehrā list un ihsti atminneht, labpraht eemihht fewi par wezzakeem zeenihht un isteiktees, ne kà pateeki irr, kad gaddus gruntigi ismeklejoht, tohs kohpa leek, fassaita un tad skaidri sinn. Bet no scheem diwi wezztehweem fluā ta fazzihhts un gundeschanas dehl basniza ta pee mahzitaja meldehts: ka pirmais Jahnis 30 gaddus puischeem dsihwojis, tad pirmā laulibā 55 gaddus, fur tam II behrni zehlahs, ohtrā laulibā 10 gaddus, un treschā II gaddus, ir pufsgaddu wehl atraitnis bijis. Wissā sawa ilgā muhschā schis wezzais weenumehr stiprs un weffels bijis, bet jau 3 gaddi, ka ne ko wairs ne spehje strahdaht, un paschas beidsamas 5 neddelas us gultas ween ihsti slims gulleja; tomehr walloda, wissi juschanas spehki, ir azzu gaisma tam palikke lihds paschu gallu. Lauka kappenēs, ko Saules kalnu sauzam, winsch tikke glabbahst ta 23schā Merz deenā.

Ohtrais Jahnis no Ruzzela mahjahm, kas ne tahli no basnizas, tas pats arri 30 gaddus puischeem dsihwojis, tad pirmā laulibā 40 gaddus, no ka tas feschus behrmus redsejis; ohtrā laulibā 21 gaddu, un treschā laulibā 14 gaddus, ir 1 gaddu atraitneem. Schis Jahnis arri no stipreem zilwekeem, weenumehr weffels kamehr dsihwojis, mihloja Deewa wahrduš un nammu itt lohti, bij teescham ik fwehdeenās

basnizâ, kamehr ween spehje; tai deenâ preefsch
 sawas nahwes tas manni aiswehstija pee sewis,
 es to atraddu ir atstahju sehdu sehdoht us sawu
 gultu; winsch spirdsinaja sawu dwehseli ar Je-
 sus Kristus swehtu wakkarimu, itt ar kustinatu
 firbi un paseminigu prahtu sawu grehku sub-
 dsefchanu pats itt skaidri dsurdameem wahrdeem
 noskaltijis; zif daschas pateizibas un fw. preeka
 affaras, kas kluffinam no winna wezzahm azti-
 nahm rittinaja, slazzigaja ir wissu klastbuhda-
 mu azzis! tad labbu brihdi jauki isrunnajamees
 kohpa no wezzeem laifeem, jo bals, ausis,
 azzis lihds ar zitteem juschanas spehkeem tam
 deewsin ka labbi bij, kahjas ween tam bij
 sapampuschas un muggura stipri salihkust no
 gaddu nastâ; es aisbraukdams dohmaju: ka
 wehl zelfees no schahs gutkas un wehl kahdu
 laizinu dsihwohs. Bet kas to derwe! stundina
 tam bij klast! jau ohtrâ rihtâ, deeninai austoht,
 tas itt weegli bij aisimidsis; un winsch ktuâ goh-
 dam glabbahs basnizas kappenês, ohtrôs leel-
 deenas swehtkôs. Schee wezzi wihri gan ne-
 sinnaja ne fo isteikt no tahdahm leelahm lee-
 tahm un notiffumeem wezzôs laikôs, kas mums
 ne sinnami un lohti wehrâ leekami buhtu, kas
 berretu ir swefcheem to sinnamu darriht; bet
 gohbiges lassitais kas sinn itt. to jau sinnahs pa-
 reisi apzerreht: ka abbi schee wezzi weenâ pa-
 gastâ un draudis, abbi Jahni, abbi weenâ
 wezzumâ, abbi reisê pahrtarôs mahziti un reisê
 no mahzitaja eefwehtiti, tecm jau us kahdeem
 26 gaddeem wezzi buhdameem, un prohti no
 Gotthard Friedrich Etender, kad tas 1744
 sawu mahzitaja ammatu sahfdams schê dsihwo-
 ja, — fur irr Latweeschu zilweks, kas scho
 mihtu wahrdu ne sinn un gohdam ne pee-
 minn! — abbi 30 gaddus puischeem dsihwoju-
 schi un weenâ gaddâ apprezzejuschees, abbi trei-
 jâs laulibâs dsihwojuschi, abbi weenôs darbôs
 gahjuschi, abbi, jebschu lohti wezzi, tomehr
 nabbagôs ne gahje, bet gohdam pee saweem
 raddeem mitte, — pirmâis Jahnis dabbuja
 wehl sechlastibas maisi no muischas — un gallâ
 abbi tif ne reisê, tatschu weenâ gaddâ un ihfâ
 laiku skarpâ arri scho pasauli atstahjuschi. —

Zittam, kas to lassa, kas sinn woi prahâ
 ne schausees wezza Jehkaba (Israëla) wahrdi,

fo us Warau sazzija (1 Mobsus gramh. 47, 9.)
 „Mannas swefchineezibas laifs irr simts
 „un trihsdesmits gaddi, mas un launi
 „irr mannas dsihwibas laiki bijuschu un
 „ne panahk mannu tehwu laikus, eefsch
 „winnu swefchineezibas deenahm.“ Un
 atkal zits nosfirmohts lassitais tê tizzigi nopuh-
 schahs un kas sinn peeminnehs wezza Simeana
 jaukus wahrdu: Luth. 2, 29. Zungs! laid
 nu taws kalps meerâ aiseet, kâ tu sazzi-
 jis effi.

Schulz, Birsgalles mahzitais.

Teefas fluddinafchanas.

Za Kurfemmes Gubernementa-Waldischana pawehl
 wissahm pullizes = teefahm pilfatôs un us semmehm
 pehz teem trim laupitajem, kurru wahrdi un passu
 grammatas scheidt appakshâ tohp isteikti, mekleht,
 un noliktâ laikâ par to rapportus atsuhtit. Prohti:

1) Fedor Lawrenow Reimkow, kam birgera passu
 grammata no Kowna aprinka naudas teefas (Kreis-
 Renthey) no 24ta November 1823 ar to Nri. 1283,
 kas Pleškawas pullizes teefâ ar to Nri. 230. irr
 eerakstita.

2) Iwan Anissimow, kas Nihges strahdneeku ok-
 ladâ eerakstihst un kam passu grammata no Nihges
 aprinka naudas teefas no 6ta Juhni 1823 ar to
 Nri. 1649, un kas Pleškawas pullize ar to Nri. 231.
 irr eerakstita.

3) Andrejan Marionow, Slohkes birgeris, kam
 passê irr no Slohkes Rahts = teefas no 16ta Novem-
 ber 1823 ar to Nri. 725. un kas arri Pleškawas
 pullize ar to Nri. 232. irr eerakstita.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
 ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walts u. t. j. pr.,
 tohp no Palangas pagasta = teefas wissi parradu de-
 weji ta islikta Palangas muischas saimneeka Jahna
 Klabbi jeb winna seewas Margreeta, par kurrumant-
 tu zaur schihis deenas spreedumu konkurse spreesta,
 zaur scheem raksteem aizinati, pee saudefchanas sa-
 was teefas eefsch 2 mehnescheem, prohti lihds 30tai
 Juhni mehnescha deenat, kas par to weenigu un
 isflehdanuu terminu irr noliktâ, ar sawahm prassi-
 schanahm woi paschi, woi zaur geldigeem weetnee-
 keem, kâ irr wehlehts, scheidt atnahk; sawu leetu
 parahdihst un sagaidihst, fo teefa spreedihs. To buhs
 wehrâ nemt!

Ar Palangas pagasta = teefas appakshrafstu un
 sehgelt isiaistis 27ta Aprila 1824.

(S. W.) Bruczkus, pagasta = wezzakais.

(Nr. 30.) S. Eggert, pagasta = teefas krichweris.

No Wezzsaules muischas pagasta=teefas wiffi tee, kam taisnas prassischanas pee ta fainneefa Dabbling Jofst, kas sawas mahjas nodohd un pee tahs mantas to scheitan nomirruschu fainneeku Kreyne Kasche un Krellen Mikkel, par kurru mantu no wiffem triiu fainneekeem zaur schihs teefas deenas spreedumu konkurse irr nolikta, tohp faaizinati, lai 3otâ deenâ Mei mehneshcha schi gadda pee schihs pagasta=teefas peeteizahs. Wezzsaules pagasta=teefa 11tâ April 1824. 3

(S. W.) U. Rundschen, pagasta=wezzakais.
(Nr. 117.) J. Roussel, pagasta=teefas ffrihweris.

* * *

No Bauffas Pilles muischas pagasta=teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta Bauffas Krohna mescha farga un fainneefa Wittiska Zahna irraid, kas sawas mahjas nodohd, tohp scheitan no schihs teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassischanahm lihds 26tai Zuhni mehneshcha deenai schi gadda pee schihs teefas atnahf.

Bauffas pagasta=teefa 1mâ Mei 1824. 3

Zehkab Tuppin, pagasta=teefas wezzakais.
Ramman Zahn, pagasta=teefas peefesh=detais.

(Nr. 41.) Fr. Lek, pagasta=teefas ffrihweris.

Wiffi parradu bewaji to pee Bauffas Pilles muischas peederrigeem fainneekeem Schigle Zehkab un Sukke Zndrik, kurri sawas mahjas paschi nodohd, ne warredami wairs par fainneekeem buht, un par kurru mantu konkurse spreedsta, tohp scheitan no Bauffas Pilles muischas pagasta=teefas aizinati, lai ar sawahm taisnahm prassischanahm 26tâ Zuhni mehneshcha deenâ schi gadda Bauffas Pilles muischas pagasta=teefâ atnahf.

Bauffas Pilles muischas pagasta=teefa 1mâ Mei 1824. 3

Zehkab Tuppin, pagasta=teefas wezzakais.
Ramman Zahn, pagasta=teefas peefesh=detais.

(Nr. 40.) Fr. Lek, pagasta=teefas ffrihweris.

* * *

Kam kahdas taisnas prassischanas pee Bauffas Pilles muischas fainneekeem Pahrup Krichjahn un Behrsin Zahn, kurri ar nahmi aibgahjuschi, irraid, lai pee schihs teefas wiffuwehlfak lihds tai 26tai Zuhni deenai schinni gaddâ meldejahs.

Bauffas Pilles muischas pagasta=teefa 1mâ Mei 1824. 3

Zehkab Tuppin, pagasta=teefas wezzakais.
Ramman Zahn, pagasta=teefas peefesh=detais.

(Nr. 42.) Fr. Lek, pagasta=teefas ffrihweris.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 5tâ Mei 1824.

	Eudraba nauda.		Rb. Rp.			Eudraba nauda.		Rb. Rp.		
3 Rubbuli 76 $\frac{1}{2}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1	—	1 Vohds kannepu	tappe	makfahts	ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	32	1	—	1 — limu labbakas surtes	—	—	—	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1	—	1 — siktakas surtes	—	—	—	2	—
1 Puhrs rudsu	—	—	1	85	1 — tabaka	—	—	—	—	75
1 — fweeschu	—	—	1	25	1 — dselses	—	—	—	—	75
1 — meeschu	—	—	1	60	1 — fweesta	—	—	—	2	25
1 — meeschu=putraimu	—	—	1	10	1 muzza silku, preefchu muzzâ	—	—	—	6	—
1 — ausu	—	—	1	60	1 — — wihfchnu muzzâ	—	—	—	6	25
1 — fweeschu=miltu	—	—	1	80	1 — farkanas fahls	—	—	—	6	50
1 — bihdeletu rudsu=miltu	—	—	1	50	1 — rupjas leddainas fahls	—	—	—	5	80
1 — rupju rudsu=miltu	—	—	1	10	1 — rupjas baltas fahls	—	—	—	5	—
1 — sirnu	—	—	1	20	1 — smalkas fahls	—	—	—	4	75
1 — limu=sehklas	—	—	2	25	50 Grafchi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfâ.					
1 — kannepu=sehklas	—	—	1	35						
1 — kimmenu	—	—	5	—						

Es ist zu drucken erlaubt.

Zur Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 199.